

ODYSSÉ

SVENSKA KRYSSARKLUBBENS MEDELHAVSSEGLARE — nr 3/2018

Kallelse till årsmötet 2018

Sally bland rior i norra Spanien

TEXT och BILD: HÅKAN LANDBERG

EVA och **HÅKAN LANDBERG** har seglat tillsammans sedan 1999, sedan 2013 i sin CR 390 Sally. Sommaren 2015 gjorde de "England runt på 80 dagar". I april 2017 lämnade de Sverige för en långsam färd mot Medelhavet på obestämd tid. Du kan följa deras äventyr och läsa mer om de områden de besöker på bloggen www.seglingsresor.se.

Efter att ha seglat syd och sydost ut längs franska kusten är det nu dags att segla västerut igen. Vi lämnar Frankrike från den lilla hamnen i Saint-Jean-de-Luz längst in i Biscaya med ikurriña, den baskiska flaggan som gästflagga.

Sally som ensam båt vid Sálvora.

Det är svag vind och dessutom emot. Efter några slag längs den vackra kusten ger vi upp och kör resten av vägen till San Sebastián. Vi går nu längs en vacker kust med lummig grönska, djupa fjordar och flodmynningar med höga berg i fonden.

San Sebastián ligger vid en fantastisk bukt med många hotell och turister. Där går vi så långt in i hamnen i Donostia man kan komma, smalt och trångt. Gamla staden i Donostia är fin med ett härligt myller av turister från alla världens hörn och goda tapas.

Väckarsorl

Nästa dag vaknade vi till sorlet i hamnen. En fin nordostlig vind för oss västerut. Vi har en lång, jämn atlantdyning, två-tre meter hög men långt mellan vågorna så rörelsen blir inte gungig utan snarare långsamt upp och ned; vi kan segla behagligt endast iklädda solglasögon.

Efter ett par timmar dör vinden och då går vi in till Getaria. Där lägger vi till på ledig plats vid lunchtid men det var inte bra. Vi skulle ha ropat på VHF och fått en plats anvisad. Den vi valt dög inte vilket tydligt framgick även om hamnkillen nästan bara

pratade snabb, oförståelig spanska. Vi fick flytta till en plats längst in.

Sedan var alla nöjda och glada och vi fick en sen lunch.

Kättingapor

Getaria är en kombinerad fiske- och fritidsbåtshamn med plats för några gästande båtar. Det verkar vara mest spanska familjer på semester här. Fin badstrand på andra sidan piren.

I hamnen klättrar smågrabbarna upp som små apor på fiskebåtarnas ankarkätting och hoppar sedan under stöj och stim. Staden med sin kyrka från 1400-talet klättrar upp längs bergssidan. Med sina gamla hus och trånga gränder påminner den lite om en by i Alperna. Här serveras ett gott lokalt vin, Txakoli.

Vi kör nästa dag vidare för motor längs den storslagna kusten. Vi roar oss med att fiska; i dag nappar en liten Bonito och så är middagen räddad. Strålande solsken, soltaket upp för att skänka lite skugga i sittbrunnen.

Namngaranti

Vid fyratiden närmar vi oss Bilbao som har ett långt hamninlopp. Äntligen bra vinkel på vinden och härlig segling in mot staden.

Vi går in till Real Club Marítimo Del Abry Y Real Sporting Club. Det är den innersta av tre marinor. Inte billigast men bra och med garanterat längst namn.

Dagen därpå vaknar vi till regn som lättar på eftermiddagen. Tunnelbanan tar oss snabbt och lätt direkt in till centrum. Guggenheim-museet blir första anhalten, en fantastisk byggnad med ganska moderna konstverk.

Sedan vandrar vi längs floden in mot gamla stan. Mycket folk, trånga gränder och många barer och restauranger. Vi går runt till lite olika ställen och tar ett glas vin och några pintxos (tapas).

Kvällen avslutades med fantastisk skinka och gott vin innan vi i regnet hittade tunnelbanan tillbaka till båten.

Riktig ria

Vi lämnar Bilbao i fint väder för Santoña. Där ligger vi i vår första riktiga ria, en flodmynning/vik med ganska grund sandbank i inloppet och sedan djupare och bredare innånför. En riktigt bra ankarplats, väl skyddad och med fantastisk utsikt över bergen i söder. Vi tar dingens till Santoña, inte så turistiskt men mycket folk och bra butiker.

I fyra nätter väntade vi där på bättre väder och mindre motvind. Med ett rull i sto-

ren fick vi fin kryss de drygt 30 sjömil till Santander där vi kryssade hela vägen in. Tyvärr ligger marinan, som i sig är väldigt bra, långt från staden.

Vi går upp före gryningen för att lämna hamnen så fort det ljusnar. Morgonen är fin när vi efter en stund passerar den vackra staden Santander. Motorsegling mest hela dagen.

Vi tittar in i San Vicente de la Barque-ras gamla hamn, känd redan sedan romartiden. Det hade varit lagom att stanna här men det känns väldigt smalt och grunt så vi vänder ut.

Vi förstod senare att det fanns nya bra gästbojar allra längst in. De stod inte med i vår bok.

Överraskning

Vi tuffar vidare till Ribadesella som blir en trevlig överraskning. Klubbhamnen där man muddrat vid en hundra meter lång gästponton är ännu en nyhet sedan vår bok skrevs. Lite slingrigt inlopp och väldigt grunt på fel sida markeringarna. Billigt är det och fin ny servicebyggnad med gratis tvättmaskiner. Vi gillar staden och stannar en extra dag.

Vi hade gärna stannat längre men planet hem var bokat...

I Gijón ligger vi i nästan tre veckor medan vi går igenom och servar båten innan vi reser hem till barn och barnbarn. Gijón har en bra och trygg hamn. Fin service, rimliga priser och bra läge nära både sevärdheter, restauranger, bra butiker och flygbuss. Ett bra ställe att bunkra på.

Saknad

Det är med lite saknad vi tre veckor senare lämnar Gijón precis som det börjar ljusna vid sjutiden. Samtidigt är det skönt att komma ut på havet igen efter så lång tid i land. Vi får en fin västsydväst i morgonsolen men efter några timmar har vi den mitt i näsan. Det bli motorgång för att hinna fram till Ribadero innan mörkret faller.

Nästa dag seglar vi vidare till Viveiro i svaga vindar och kraftig dyning. Där stannar vi några dagar. Marinan är jättefin och mycket skyddad med engelskspråkig hjälpsam chef.

Vi för nu Galicisk flagga under den spanska; Galicien har inte samma självstyre som en del andra provinser.

Lagom stor

Staden Viveiro är "lagom stor" dvs ganska liten, människorna trevliga. Vi cyklar längs floden en dag. Efter fem kilometer och en välförtjänt öl på ett litet fridfullt hotell på Passo de Trabe vände vi tillbaka.

En annan dag cyklar vi, eller kanske snarare leder cyklarna, upp till kullen ovanför staden – ganska svettiga fyra km som tar oss en dryg timme. Väl uppe bjuds en fantastisk utsikt över staden och rian (fjorden) och god mat med kött grillat över öppen eld. Hemfärden nedför är enkel och snabb.

Motorsoluppgång

Vi lämnar Viveiro i soluppgången. Efter någon timmes motorgång kommer den utlovade nordostvinden och vi seglar med god

fart till A Coruña där vi lägger oss i den inre hamnen, Marina Real. Väldigt centralt nedanför husen med de så typiska inglasade balkongerna. Lite skvalpigt, ja till och med mycket skvalpigt kring högvatten, men en väldigt trevlig stad.

Vi blir kvar i A Coruña i en vecka i väntan på bra väder och vind.

En dag tar vi en trevlig cykeltur ut till världens äldsta fungerande fyr, Torre de Hércules med anor från romartiden. En annan dag tar vi tåget till den jättefina gamla pilgrimsstaden Santiago de Compostela med sina imponerande byggnader. Redan på medeltiden kom en halv miljon pilgrimer om året dit från Europas alla hörn.

Gryningsdyning

När kyrkklockorna slår sju lämnar vi A Coruña och möter gryningen, dyningen och friskande vind. Fin segling i ganska hög men lång dyning. Vi sträcker mot Islas Sisargas, som ska rundas, utanför Cabo de San Adrián, 20 sjömil bort och gör god fart med fullt ställ.

Enligt prognosen skulle vinden vrida mot väst. Men det vet inte vinden om utan håller sig kring sydväst och friskar i så vi får ta ett rev i storen och börja kryssa.

Tankhemläxa

Man lär sig hela tiden något nytt. När vi gick från A Coruña lärde vi oss till exempel att man inte ska kryssa i hård vind och sjö med full dieseltank. I alla fall inte med vår. Den läckte.

Playan i San Sebastian med segelklubbens berömda klubbhus till vänster i bild.

Combarro, en fantastisk liten fiskeby.

Några slag blev det innan vi kunde runda alla bôar. När fyra meter hög atlantdynning träffar på tvåmetersgrund uppstår ett fantastiskt skådespel. Sedan kunde vi slacka på skoten och segla in i viken vid Camariñas.

Vi förtöjer och lyfter på durken i bysan för att kolla vad det är som luktar. Det är då vi upptäcker dieseln, inte mycket men finfördelad ligger den i ett tunt lager längs skrovet i hela aktere delen av båten. Vi torkar av lite och lägger sedan raskt på durken igen och tänkte att det där fixar vi i morgon (mañana på spanska).

Världsände

Camariñas ligger i en fin liten ria med stor fiskhamn, en hel del fiskindustri men inte särskilt mycket turister. Matbutiker, bagerier och restauranger ligger längs hamnen. Marinan är inte så stor men billig, trevlig och vattnet i duschen är rikligt och varmt. Vad mer kan man begära?

Efter en dags dieselsanering i Camariñas går vi vidare och passerar Cabo Finisterre världens ände. Ja, man trodde så på medeltiden (finis = slut, terre = jorden).

Flera stora regnmoln gjorde vinden varierande i både riktning och styrka. Ena stunden svag vind och motorgång, nästa stund segling i åtta knop med rev i både fock och storsegel. Framåt lunchtid stabiliserar det sig. Himlen klarnar upp och vi får vår efterlängta nordan i lagom styrka.

Sjölä

Vi väljer att gå ganska långt ut från kusten då dyningen är tre-fyra meter och kusten ökad för sin oregelbundna sjö med flera grund ganska långt ut från land.

Så småningom kunde vi lova upp och styra in i sjölä bakom Monte Louro med

kurs norrut mot den lilla fina gamla fiskebyn Muros som har en lugn, trevlig och prisvärd marina.

Nu har vi kommit till de galiciska riorna. Ett fint seglingsområde, med djupa fjordar som sträcker sig ned till portugisiska gränsen, med relativt skyddade vatten och med många fina samhällen och ankringsplatser.

Nålusslor

Vi firar att vi rundat ännu ett hörne med god middag i land. Det blir nålusslor, grillad bläckfisk, galicisk fisk från ugnen och ett kallt Albariñovin från trakten.

Dagen efter tar vi en cykeltur längs kusten. Otroligt vackert. Som avslutning blir det var sitt glas vin på det lilla torget i byn. Här kostar två glas vin drygt 30 kr och då får man en stor skål potatischips på köpet. Härligt att sitta och titta på ungar som leker och vuxna i alla åldrar som umgås på kaféer och restauranger.

Det blev lite fler dagar i Muros än vi från början tänkt. Så kommer en morgon med klarblå himmel och en svag nordvästlig vind som prognosen lovade skulle öka under dagen. Då är det inte svårt att komma iväg.

Prognosvärde

Nordan visade sig vara av varierande riktning och styrka hela förmiddagen. Ömsom på ost, nord, syd och väst. Ännu en härlig dag på havet! Vi blandar motorgång med segling. Atlantdyningen är lätt så vi kan föra Code 0 med framgång ut ur rian även om det bara blåste några sekundmeter. Sedan bestämmer sig nordan för att blåsa svagt men från sydväst – så mycket var den prognosen värd.

Utanför riorna ligger ett antal öar, Islas Atlántica de Galicia, som alla ingår i ett na-

turreservat. Vi har sedan tidigare på internet sökt och fått tillstånd att segla bland dem. Vill man ankra går man in på nätet och får snabbt tillstånd för en specifik plats och dag i taget. Nu har vi tillstånd att ankra vid den nordligaste ön Isla de Sálvora.

Mjukgranit

Där släpper vi vid tretiden som ensam båt ankaret i sju meter klart vatten utanför en fin sandstrand. Hade det inte varit för fiskebåtarna och bergen i bakgrunden kunde man tro att vi var hemma igen. Klippor i röd granit som slipats mjuk och rund av årtusendens atlantdynning.

Vi har kyliga nätter nu i slutet av september så värmaren får jobba. Vi stiger upp med tolv grader i luften, kondens på rutorna och mycket dagg på båten. Men en solig dag som i dag blir det torrt framåt tio när solen fått värma en timme.

Märklig känsla att vara så här långt västerut och ändå ha samma tid som hemma. Hela dagen blir förskjutet när solen fortfarande skiner och värmer då vi äter middag vid åttatiden. Vi tar dingen i land för en promenad på den öde, eller snarare övergivna, ön Sálvora efter frukost. Ett kargt landskap möter oss.

Väckarregn

Framåt ettiden kommer en svag (1-2 m/s) nordväst och då åker ankaret upp. Code 0 rullas ut och vi glider ut från viken utan att besvära motorn.

Det går inte fort när vi börjar segla upp i den största fjorden, Ria de Arousa. Fantastiskt högsommarväder med strålände sol. Lagom bris hela vägen till marinan i Pobra do Caramiñal.

Vi vaknar nästa morgon av att regnet slår mot gummibåten som ligger surrad ovanför luckan till förpiken.

Vi går i land för att handla den lokala pajen, empanada, som bakas med olivolja i degen och med olika goda fyllningar; tonfisk är vår favorit.

Empanada kan köpas i vissa bagerier för dyra pengar och hos den lokale Ica-handlaren, som här heter Gadis, för 25 kronor styck. En paj räcker till två luncher om man äter lite sallad till. När vi kom ut från Gadis hade det börjat regna igen. Tur att det finns ström på bryggan och avfuktare ombord så att kläderna torkar. Den planerade eftermiddagsutflykten regnar bort.

Inomskårssegling

Nästa dag blir ännu en fantastisk dag på havet med medvind och strålande sol från klar himmel. Vi kan slöra ut ur rian, det är i stort sett inomskårssegling. När vi så lovar upp i nästa ria, innanför en av de stora atlantöarna, dör vinden sakta men kommer efter en stund tillbaka från sydväst.

Slör igen trots att vi nästan går på kontrakurs mot i förmiddags. Vi glider fram i makliga två-tre knop och har det bra i solen. Vid fyratiden lägger vi till i marinan i Combarro. Fin marina men relativt dyr, nästan som i Frankrike.

Vi skulle kanske ankrat utanför i stället...

Gamla delarna av Combarro påminner mycket om samhällena hemma på kusten med sina ringlande smala gator och trånga gränder. Men där slutar likheten för här bygger man i granit och utanför husen står visthusbodar, sk hórreos, på sina stolpar. Och så kan man få ett kallt glas Albariñovin i skuggan av vinrankor och citrusräd. Sådant växer inte i Bohuslän. Jättetrevligt att gå omkring men ganska turistiskt.

Sittbrunnsböcker

Nästa dag puttrar vi iväg i disigt väder och utan tillstymmelse till vind för att komma

till dagens mål som stått länge på önskelistan. Atlantöarna längst i söder, Islas Cíes, ligger utanför den sista rian vid Vigo. Helt fantastiska öar med stora kritvita sandstränder.

Den största stranden, där vi ligger, har listats många gånger som en av världens vackraste – det ni! Medan vi äter lunch rullar dimman in från havet. Tjocka så att vi inte ser stranden, och knappt båtarna bredvid oss, var ju inte riktigt vad vi tänkt. Det blir var sin god bok i sittbrunnen.

Som tur är lättar dimman på eftermiddagen och vi kan ta dingen i land för en härlig promenad på den vackra ön. Öarna är välbesökta av turister som kommer ut på dagsturer med båtar från flera hamnar i närheten. Man har hänvisat besökarna till vägar och stigar för att så långt som möjligt bevara öarnas känsliga natur.

Dubbeldyning

Vi återvänder till båten vid sjutiden och kollar vädret. Det verkar OK med vinden men redan nu är det lite inbäring och under natten ska atlantdyningen växa sig dubbelt så hög.

Upp med ankaret och full fart över viken till Baiona! Dit kommer vi strax innan mörkret lägger sig. Vi blir sedan liggandes en vecka i Monte Real Yacht Club Baiona under fortet. Ett häftigt läge för en fin klubb väl medvetna om hur man tar betalt, men också med bra service och fina faciliteter.

Baiona är en fin gammal stad och känd som hamn redan 140 f Kr då staden grundades av Diomedes från Aetolia. Medan vi är där firas två helgon som bärs i procession genom staden. Mycket folk, säckpipsorkester och naturligtvis marknad.

Här äter man inte korb med bröd och Pucko. Nej, kokt bläckfisk och Albariñovin ska det vara. Vi lyssnar en stund på en

folkmusikkonsert. Intressant att de keltiska traditionerna med säckpipor och annat går igen hela vägen från Skottland, via Bretagne och hit.

Befästningsverk

Ett fascinerande tusenårigt befästningsverk ligger på halvön som skyddar Baionas gamla hamn. Det är mycket välbevarat och här kan man gå runt på muren, eller längs stranden, och titta på när hela Atlanten vräker sig in mot klipporna.

Vi får en hel del dis och dimma under veckan i Baiona. Det är läskigt att se hur ”bomullen” samlas utanför piren för att sedan rulla över och in i hamnen.

Efter Baiona ligger Håkan för ankar några dagar i väntan på stabilare väder för fortsatt segling mot Portugal. Eva har flugit hem för läkarbesök mm.

Ensamsegling

Håkans ensamsegling söderut börjar bra med stjärnklar himmel och fullmåne medan ankaret tas upp och Sally sakta lämnar viken. Ute i rian blåser en lagom nordost som ger fin segling i gryningen.

Men... Strax före Baiona dör vinden och sedan kommer dimman. Stundtals bara ett tiotal meter sikt men oftast mellan 50 och 100 meter. Det blir motorgång med ett intensivt tittade på havet, den lilla fläck man ser. Med så lite sikt har man inte många sekunder på sig att väja för en liten båt eller fiskeflöten som inte syns på radarn.

På eftermiddagen kommer vinden, dimman lättar och Sally kan segla mot sin första portugisiska hamn i solsken. ☺

Världsberömd strand, Islas Cíes.

